

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

ANY XII

REUS, DIMECRES 3 D'OCTUBRE DE 1917

Preus de subscripció

REUS: 1,50 al mes

Barcelona: 1,50 al mes

Estrenger: 1,50 al mes

Número solt: 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

NÚM. 223

Gran Hotel - Restaurant Els cafès GIL

de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà. Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

**SON: ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA**

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca) - R. us

Compta el Govern amb la opinió?

De «El Mundo»:

«La Epoca, tan ingeniosa como hábil, nos da y escamotea a la vez la respuesta. «Va a resultar—dice contestando a un suelto de «El Mundo», a poco que algunos periódicos extremen el argumento, que la opinión no tiene ningún medio de manifestarse en favor o en contra de un Gobierno.» ¿Cual tuvo hasta ahora desde el mes de julio? Cerradas las Cortes, callada la Prensa, sujeto el país a la suspensión de garantías y luego al estado de guerra, ¿por donde podía mostrar-se la opinión? Eso es lo que convenia decir para que desconfiásemos la charada. Pero no se dice, y en cambio se conduce el órgano ministerial porque «se rechaza el juicio de la Prensa, que en su gran mayoría, aplaude la gestión ministerial, tachándola de interesada.» No. No es la gran mayoría de la Prensa la que aplaude eso. ¿A que no se lo demuestra con nombres? Lo que pasa con la gran mayoría de los periódicos, es que calla, y que el silencio de algunos es tan interesado como los elogios de los poquísimos que tienen valor bastante para formularlos. ¿Qué diantres va a aplaudirse de esa gestión, si no existe, si se reduce a un cruzamiento de brazos, del cual solo se exenta el ministro de la Guerra y algún que otro compañero designado para hacerle el «contrapunto»? ¿Como no sea la peregrina historia an-

daluzza de «la mano sobre el hombro» y algo del epistolario oficial. Cree «La Epoca» que «se niega valor a los testimonios escritos de centros y colectividades importantes, cuando significan un apoyo moral y una muestra de confianza; que se prescinde de todo acto de adhesión; que se precusa toda manifestación de simpatía», y concluye interrogando: «¿Qué habrá de hacer la opinión para expresar su conformidad con la política de un Gobierno?» Querer expresarla sencillamente, y como no quiere...

¿Como vamos a creer que las adhesiones de los aspirantes a actas y las de unos cuantos señores que, en su mayoría, desempeñan cargo de nombramiento ministerial, y por tanto interesados en la vida política del Gobierno? Eso no es nada, o casi nada. Ya se verá cuando hable la Prensa que puede hacerlo; ya se verá cuando se oiga la voz de la calle y expongan su criterio, no los elementos políticos sino aquellos simplemente productores o consumidores que tan de cerca tocan las consecuencias del miranismo ministerial. Ya se verá cuando la industria y el comercio expongan lo que piensan del abandono y desbarajuste que han agravado considerablemente la crisis por que atraviesa España. No está tan lejana la Asamblea del Círculo de la Unión Mercantil, ni se pudo olvidar todavía lo que allí se dijo para que quepa duda sobre las orientaciones de esa parte de la opinión. Por qué, pues, esforzarse en sostener un equívoco que en nada real se funda y que con nada se justifica? La realidad no consiente que se le gasten bromas tan pesadas.

si es fa per assolir un règim de major justícia.

Cal pensar-hi en tot això. Cal distingir entre l'ordre moral i el desordre. Si volguéssim suprimir les estacions i els canvis de temperatura, matariem el cos i sense cos no pot haver-hi ànima. (De «La Veu de Catalunya».)

La causa contra En Domingo

Avui s'ha fet públic el següent autèntic del Tribunal Suprem:

«Vistos els precedents escrits i certificacions que s'acompanyen, per a resoldre amb encert la qüestió jurisdiccional en els mateixos, es reclama en atenta comunicació del Consell Suprem de Guerra i Marina, els fins de justícia, relació exacta de la seva resolució ordenant que els tribunals militars de la quarta regió jutgessin els fets criminals atribuïts al diputat a Cortes don Marceíl Domingo, raons que la fonamentaren, així com de quants antecedents i detalls havien de tenir-se en compte per al més complet coneixement dels fets que es persegueixen, com a personal responsabilitat dels mateixos, data i lloc de la seva comissió, circumstàncies que hi concorregueren i càrrecs que contra l'inculpat resulten.»

Els ideals de la França

Constituit el nou Govern de la veïna República francesa ha comparegut seguidament davant de la Cambra de diputats on el President del Consell monsieur Painlevé ha desenvolupat el seu programa, de quines declaracions amb gust copiem els següents paràgrafs:

«No ignoren les fortes raons que priven a França canviar sa inquebrantable resolució; aquesta resolució s'inspira en les tradicions de nostre país, en sos principis regeneradors de la llibertat que la Revolució sembrà i que avui ha obligat als pobles a reunir-se contra l'imperialisme alemany. França prossegueix la guerra, no per conquesta ni venjança, sino per a defensar sa llibertat i independència, al mateix temps que la del món cencer.

«França vol l'Alsàcia i la Lorena, vol la reparació dels perjudicis i de la ruïna causada per l'enemic, és per això per lo que vol la pau, pero una pau justa en la que cap poble poderós o débil en que l'unitat de les nacions estigui protegida amb garanties efectives contra tota agressió.

Tals són els nobles afanys de França que durant quaranta anys, apesar de la ferida oberta, feu tot quant va poder per a evitar l'horror de la guerra.»

A la memoria d'En Prat de la Riba

Abans d'ahir, la Diputació de Barcelona celebrà l'apertura del segon període de sessions; en la que després de retirar el governador civil—qui assistí a l'acte i es retirà, tot seguit després de dirigir unes paraules de salutació a la Corporació—el president, accidentalment dedicà un sentit record a la memoria del que fou il·lustre president de la Corporació senyor Prat de la Riba, quina eminent personalitat enàxi, posant de relleu ses múltiples qualitats d'organitzador i de polític.

Acaba la presidència proposant que s'acordi aixecar la sessió com a demostració de dol per la mort de l'insigne patrià català. Usen després de la paraula per a adreçar-se a les manifestacions de pesam del president els senyors Bartrina, en nom de la minoria liberal conservadora; Ferrer i Barbera, pels liberals; Roma, pels tradicionalistes; Micó, reformista, i Rius, republicà federal, tots els quals en commoguts paràgrafs rebeixen un pòstum tribut d'admiració a la mentalitat i a les virtuts cíviques de l'apòstol, quina profunda obra de renovació i sòlidament constructiva elogiada amb xardorós entusiasme.

S'adhereix també a aquesta fervorosa apologia el senyor Mir i Miró, en representació de la minoria radical, manifestant que el senyor Prat de la Riba, per damunt dels seus ideals de partit, que el distanciaven completament d'ell, mereix sempre el seu respecte perquè era una vigorosa personalitat política, un home d'acció, i, sobre tot, un revolucionari.

Acabar afirmant que sinen totes les regions espanyoles hi hagués un hom amb una quarta part de les qualitats que adonaven al senyor Prat de la Riba, altre seria la sort d'aquest desgraciat país.

Parla, per últim, en nom de la minoria regionalista, el senyor Puig i Cadafalch, el qui pronuncia emocionants paraules en loor de l'insigne finat, dient que aquest, ademés dels altres molts mèrits que'l feren acreedor a l'estimació pública, pogué ostentar l'auriola, estigué pres durant la seva joventut a Barcelona on adquirí l'afectat que l'ha portat al sepulcre.

Els senyors Vallés i Puig, Amiguet, Mir i Miró, Palet i Barbera, Bartrina, i Micó, presenten una proposició urgent en la que, després d'un llare preàmbul per a enaltir sa memoria i recomenar que se li dediqui aquest respecte vigilant i comunicatiu, decidit i afectuós que és una convivència més enllà del temps, demanen que s'acordi:

Primer. Encarregar a l'Institut de Estudis Catalans la preparació i publicació de les obres completes de don Enric Prat de la Riba.

Segon. Honorar en forma digna la

memoria del president en el Palau de la Generalitat, nomenant a l'efecte una comissió executiva, composta per senyors Roma, Alegre, Ferrer Puig de Asprer, Puig i Cadafalch i Palet.

La proposició és aprovada per unanimitat. Seguidament la presidència proposa que, a l'aixecar-se la sessió tots els presents se posin en peu, en senyal de respecte a la memoria del senyor Prat de la Riba.

Així es fa, i a seguit, és aixecada la sessió.

Terratremol al Rosselló

Segons «L'Independant» de Perpinyà, divendres, a les 4.50 de la tarda, va sentir-se en tota la plana del Rosselló un terratremol en dues sotregades, amb dos segons d'espai entre l'una i la altra.

A Perpinyà, el fenomen fou pronunciat per fer caure algun moble per l'interior de les cases, pero es donà el cas de que hi hagués persones que sentiren clarament un soroll com d'una explosió, mentre altres no sentiren res.

El sismògraf de l'Observatori no marcà el fenomen, perquè està espalltat fa dos anys que espera que Padobin.

A Port-Vendres, el soroll fou tan fort que la gent l'atribuï a haver esclatat una mina submarina.

A Banyuls-sur-Mer pregueren que hi havia hagut una explosió a una fàbrica pròxima. Després, circulà el rumor de que s'havia enfonsat el túnel internacional de Cerbère a Port-bou, cosa que era inexacta.

A Rivesaltes també fou un xic violenta la sotragada. En canvi, a Prades, no es va notar res.

La política

S'ha aixecat la suspensió dels setmanaris de la veïna capital «La Veu de Tarragona» i «Renovació».

Felicitem a nostres col·laboradors.

—De «La Acció».

«Prescindiendo de toda pasión política, de la que nos hemos mostrado limpios al examinar los graves problemas pendientes de solución, creemos llegada la hora de que se piense con toda seriedad en la situación que se está creando al país.

No queremos nosotros examinar ahora si estos señores que gobiernan tienen más o menos aptitudes para el desempeño de su misión, si cuentan con esta o con la otra confianza.

Desde hace mucho tiempo venimos diciendo que lo más importante ahora para el pueblo español, el funcionamiento normal de su economía, no se resuelve con habilidades de entre bastidores que están bien para prolongar la estancia en el Poder de un grupo político cualquiera, pero nunca para que los ciu-

La gent d'ordre

Vet aquí una frase que s'usa molt, que sembla molt clara i que, no obstant, dona lloc a un seguit inabordable de malentesos de tan ambigua que és.

¿Qué vol dir gent d'ordre? Pregunteho a molts i us contestaran tot seguit: «gent d'ordre» vol dir contrari al desordre, a la bullanga, a l'anarquia, amant de la pau i de la tranquil·litat pública, partidari del desenrotll i de la prosperitat del país.

Molt bé. La definició és encisadora i aparentment no dona lloc a dubtes.

Segons ella, els ciutadans d'un país queden dividits en dues classes: la gent d'ordre i la gent del desordre. No hi ha termes mitjos.

La classificació pot passar perfectament a l'Alenbilla i fins ocupar un capítol de la Constitució, puix n'feta expressa pot servir millor a la causa del centralisme i dels partits anomenats de govern que usufructuen el tora pacífic del poder.

El govern d'un país on, tothom i os gent d'ordre, entenen per ordre: la quietut— tindria assegurat el poder per segles i segles.

La renovació no trenca l'ordre moral

dadanos se crean garantidos contra toda contingencia que lleve la inquietud a sus hogares y la ruina a sus industrias.»

Una comissió de la Casa del Poble de Madrid ha visitat el president del Consell de ministres per a demanar-li la llibertat dels detinguts durant els dies de la vaga general que no han estat sotmesos a procés i el funcionament de les Juntes directives de les societats obreres que estan domiciliades a la Casa per als efectes administratius.

El senyor Dato els ha dit que encara que no ha de trigar en restablir-se la normalitat procuraria accedir als seus desigs.

Als centres polítics de Madrid hi havia gran espectació pel Consell de ministres que devia celebrar-se ahir.

S'insistia en que tindria veritable importància política a pesar de les persistents negatives d'En Dato.

Ans d'anir a visitar el vis-comte d'Eza al senyor Dato al seu domicili per a manifestar-li que per les dificultats insuperables que troba per a resoldre els greus problemes nacionals presentava la dimissió.

En Dato li feu notar la satisfacció amb que ven el Govern sa actuació en el ministeri de Foment especialment en els moments actuals. Els problemes se agravarien amb l'absència d'un ministre tan competent. El vis-comte d'Eza insistí en sa actitud i llavors el senyor Dato li digué: «Esperi el Consell del dilluns i en parlarem.»

El vis-comte d'Eza replicà: «No m'hi esperin pas en aquest Consell.» El senyor Dato continua les gestions per a disuadir-lo.

Una comissió de maquinistes, en vaga, de la Companyia del Nord ha visitat algunes redaccions de diaris madrilenys per a manifestar que, segons la Companyia, no estan despedits i aniran sent admesos conforme hi hagi vacants; però com resulta que això és molt problemàtic i les necessitats de la vida no admeten espera, si no són admesos desseguida d'uen que desitjarien que es complís lo disposat per la Companyia en ses Estatuts i circulars respecte dels drets adquirits pel seus empleats respecte a jubilacions, titulacions, etc., puix volen saber a qué atendre's, per a en el cas de ser despedits definitivament, poder buscar treball a l'estranger.

DE MÚSICA

Dissabte a la nit, amablement convidats per l'amic senyor Pere Ferrando, assistirem al concert que en la casa de camp de dit senyor donà el distingit pianista reusenc Pau J. Bartulí.

Uns quants amics íntims del notable artista, tinguerem el goig de fruitar l'art dels grans mestres, interpretats admirablement per l'estudiós jove, que si no defalleix en la seva carrera, ocuparà un lloc distingit entre els virtuoses del sublim art.

El programa contenia les obres següents:

Primera part.—«Preludi», Granados; «Murmurs de Primavera», Sinding; «Berceuse», Grieg; «Clar de lluna», Beethoven; «Sonata Patética», Beethoven.

Segona part.—«Au Couvent», Borodine; «Preludi», Chopin; «Wals», Chopin; «Mazurka», Chopin; «Recuerdos del castillo moro», Chávarri; «Dança», Granados; «Rapsodia húngara n.º 5», Litz.

Lo que'ns agradà més, per la justesa de la interpretació, fou «Sonata Patética», «Clar de lluna» i «Au Couvent», obra que respira un devot reculliment.

Rebi l'amic Bartulí una entusiasta felicitació, pregant-li que no sigui tan avar del seu art, i al bon amic Pere Ferrando corals mercès per la seva amable invitació.

La presidència del Cens electoral

Per a designar el vocal que durant el pròxim bienni de 1917-1918, ha d'ocupar aquella presidència, ans d'ahir se reuní la Junta local de Reformes Socials.

La reunió, com ja avençarem ahir, fou molt moguda, i anem a relatar-la segons versió i a instància dels representants obrers.

Per a evitar que en la designació del president del Cens pogués influir-hi per a res la política i per a evitar, a la vegada, discussions estèrils que sempre redunden en perjudici de la bona harmonia que per a fer quelcom de profit deu haver de regnar entre els components d'un organisme d'aquesta naturalesa, la Junta local de Reformes Socials va acordar, fa ja sis anys, que el vocal que del seu si ha d'ocupar aquella presidència fos un bienni la representació patronal qui el designés i altre la representació obrera, donant-se preferència als primers a l'establir-se dit torn. Vingué la renovació ordinària, ara fa quatre anys, i es designà a un vocal obrer que, als pocs mesos deixà de pertànyer a la Junta, havent-se de nomenar seguidament el seu substitut. A la reunió convocada a l'efecte, la representació obrera feu la declaració de que no havent-hi cap dels individus disposat a ocupar la presidència del Cens, declinava l'honor vers la representació patronal, essent aquesta la qui, aleshores, invocant l'acord adoptat anteriorment, obligà a la representació obrera a que designés a un dels seus vocals per a desempenyar la dita presidència. Al cessar el vocal obrer nomenat allavors, se designà a un patró, que és el que deu cessar aquest any, amb el beneplàcit de tots i en virtut del torn establert.

Pero heu's-aquí que en la reunió d'ahir, en la qual tocava a la representació obrera designar el vocal per a la repetida presidència, se volgué trencar l'acord. La representació patronal, volgué nomenar un patró per a l'esmentat càrrec, a lo que no s'avingué la representació obrera, i no perquè ella tingué molt interès en sostenir el torn, sino per la falta d'atenció que envers els vocals obrers això representava, veient-se aquests obligats a retirar-se del saló, després de fer constar la seva protesta, en vista de l'actitut dels patrons i de les maniobres que realitzaren per a reunir majoria, entre ells i els vocals nats, que es trobaven en minoria al sospendre's la reunió per uns minuts a l'objecte de posar-se d'acord per a fer la designació.

Fins aquí, la versió dels representants obrers en aquella Junta de Reformes Socials, mes, nosaltres, que en lo succés hi veiem l'interès polític de la conxorxa possibilista-conservadora, volem afegir-hi un petit comentari.

Sempre i en tota ocasió, els possibilistes s'han distingit en aquestes maniobres. Ara, els deu interessar la possessió de la presidència de la Junta del Cens, i no senten el més petit escrúpol.

Pero no és la conducta dels possibilistes lo que en aquest cas és de lamentar; lo lamentable i censurable està en que persones com els vocals nats, se prestin a fer-hi el joc en aquesta forma.

Que'ls possibilistes facin o deixin de fer, no'ns ha de causar cap estranyesa ni ens ha de produir el més petit desencant. Lo que'ns produeix un efecte deplorabile—no per nosaltres sino per ells—és que'ls senyors vocals nats d'aquella Junta no assisteixin a cap sessió i s'apressin, en canvi, a concorre-hi quan ha d'ésser quelcom moguda.

Mes, en endavant, ja que també allí s'hi vol fer política, procurarem estar enterats de lo que passi a la Junta local de Reformes Socials per a donar a cadascú el seu merescut.

Estudis Universitaris Catalans

Aquests «Estudis» anuncien el programa dels seus ensenyaments permanents per al curs de 1917-18.

Càtedra de Dret Civil Català, professor don Antoni M.ª Borrell i Soler. Lliçó diària, de set a vuit del vespre. Local: Ateneu Barcelonés.

Càtedra de Literatura Catalana, professor doctor don Antoni Rubió i Lluch. Lliçó alterna: dimarts, dijous i divendres, de set a vuit. Local: Ateneu Barcelonés.

Càtedra d'Historia de Catalunya, professor doctor D. Ferrán Valls Taberner. Lliçó alterna: dilluns, dimecres i dissabtes, de set a vuit. Local: Ateneu Barcelonés.

Càtedra d'Arqueologia de Catalunya, professor doctor don Pere Bosch Gimpera. Lliçó alterna: dilluns, dimecres i divendres, de set a vuit. Local: Institut d'Estudis Catalans.

La matrícula (gratuïta) estarà oberta durant el mes d'octubre, en les mateixes classes, el començament de cada una de les quals s'anunciarà oportunament.

Informació

Avis important

PREGUEM A TOTS ELS NOSTRES AMICS A QUINS NO ELS HAGI SIGUT PASSADA O RECOLLIDA LA CORRESPONENT FULLA D'INSCRIPCIÓ AL NOU CENS ELECTORAL, SE SERVEIXIN PASSAR PER NOSTRA ENTITAT ON PODRAN RECOLLIR-NE I ENTREGAR-NE DURANT BREUS DIES.

La companyia acrobàtica que amb tant d'èxit ve actuant en el Teatre Circo, anuncia per a demà una extraordinària funció, en la qual faran el seu debut interessants números que presentaran originalíssims i difícils treballs.

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN AD SERA CAMPS
Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagà, de Barcelona.

En la Companyia de M. S. A., des de primer de gener fins a fi d'agost, els ingressos que ha tingut acusen un alça de 10'97 milions i durant la dezena un augment de 422.609 pessetes.

La Companyia del Nord experimenta un augment en sos ingressos des de primer de gener fins al 10 de setembre de pessetes 4.115.385 i durant la primera dezena una baixa de 1.343.277 pessetes.

Demà dijous, la Sala Reus, començarà la temporada d'hivern, amb les selectes sessions de moda, a les set de la tarda, i les de la nit com de costum, projectant esplèndids programes de pel·lícules d'art.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Compra i venda al comptat i a plaços de paper sobre l'estranger. Segurs de canvi.

Ha acabat al Vendrell les operacions de la verema.

Al Sindicat Agrícola de dita vila han entrat durant el transcurs de la verema 491.064 quilos de raim negre i 98.730 quilos de blanc, que representen aproximadament 3.069 i 617 càrregues de ví, respectivament, amb un promig de 13 grans.

Al donar conte en una de nostres anteriors edicions de l'establiment de la Secció d'Optica en el Basar «La Alianza», vàrem omitir, involuntariament com és de suposar, els noms del senyor Sanromà, que cuida de la part de vidrieria i el del nostre bon amic i company l'Emili Argilaga, mobiliista, qui s'acredità una vegada més de constructor expert i artista refinat amb els mobles que enriqueixen la nova dependència de «La Alianza».

AVIS IMPORTANT

Prego als veïns d'aquesta ciutat que tinguin que fer alguna reclamació per no complir el personal de la Brigada Municipal i servei de Llimpies pública i domiciliària, se serveixin pendre el número de l'individu i es dirigeixin al meu despatx de l'araval alt de Jesús, núm. 41, de 8 a' o i de 5 a 7.—Jaume Sidó.

A les sis de la tarda del diumenge es declarà un incendi en els magatzems que donya Bonaventura Bas, viuda de Soler, posseïx en el terme municipal de Constantí.

En la impossibilitat de poguer reduir l'incendi amb els sols mitjans que es tenien en la finca, donareu avis per telèfon a Tarragona, sortint immediatament per al lloc d'autes l'arquitecte municipal de la capital veïna senyor Pujol amb una secció de bombers i materials d'extinció.

Les acertades disposicions del senyor Pujol i l'esforç desplegat pels bombers, feren que al poc temps de sa arribada cedís l'incendi, per a quedar del tot extingit a les onze de la nit.

Quedà destruït el trespol de l'edifici i el pis on se magatzemava la palla de la collita, pis situat sobre la bodega, de la qual, com a mesura de previsió, se traqueren infinitat de bocois de ví.

No ocorregueren desgracies personals, essent les pèrdues d'alguna consideració.

En el cas de reunir-se número suficient de senyors regidors, aquesta nit l'Ajuntament celebraria sessió de primera convocatoria.

Pintura preparada, assortit complet de colors: pots de 1 i mig Kg. GAIETA GAVALLE, S. en C. Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució.—REUS

Per reial ordre es declara no procedir imposar premi en el canvi a les fraccions inferiors a 10 pessetes a adeudes per declaracions verbal de viatgers o pago per drets d'importació i exportació que s'efectuïn en les Duanes durant el mes actual i hagin de percebir-se en moneda espanyola de plata o bitllets del Banc d'Espanya.

Segons l'últim balanç setmanal publicat pel Banc d'Espanya, l'or ha augmentat en 5.037.815 pessetes, la plata ha augmentat en 447.667 i els bitllets han augmentat en 14.106.425.

Procedent de Palma de Mallorca ha arribat a nostra ciutat la senyora R. de Sans amb un extens i ric mostrari d'una important casa de Confeccions en equips, canastilles, jocs de taula i de llit, brodats a ma; els quals tanta fama donen a l'Illa Dorada.

Dita senyora, invita a les distingides dames de Reus a visitar-la per a veure l'Exposició que fins al dissabte tindrà instal·lada a l'Hotel de Londres, on s'hostatja, de 11 a 1 i de 3 a 6.

En la recreativa societat La Palma s'està organitzant un gran ball que tindrà lloc el proper diumenge a la nit, i en el qual s'obsequiarà a les damiselles que hi assisteixin amb valuosos regals.

SE VENEN

DUGUES TINES, en molt bon estat, per a ví. Se'n donarà raó en aquesta impremta.

El ministre de Foment ha firmat una reial ordre encomanant als governadors civils, per a que a sa vegada ho facin a la guardia civil i demés personal a les seves ordres, l'adopció de mesures i penalitats que s'han d'aplicar amb tot rigor, a fi d'evitar la persecució dels moixons útils als cultius, contra els quals segons denúncies, se segueix en l'actualitat una activa campanya, recorrent a tota classe de procediments per a sa caça.

Ans d'ahir s'inaugurà l'enllumenat elèctric en la Diputació provincial. La il·luminació resultà esplèndida en el saló principal de sessions i dependències de la Presidencia.

Han sigut nomenats mestres interins: de Dosaigües, don Salvador Balcells; de Freginals, don Esteve Pitarch; de Pinell, don Manuel Andrés; de Montagut (Querol), don Francisco Bel; de Pasanant, don Flavio Calderó; de Vallfogona, don Josep Bergé; de Irlés, don Constantí Navés; de Amposta, don Josep Abella; de La Figuera, don Daniel Anguera; de La Galera, don Salvador Bel.

MODISTES

Se necessiten oficials i una encarregada per al taller. — Arraval de Santa Agna, 57, primer.

Per dret de consort, ha sigut nomenada mestra de Reus donya Concepció Ardévol i Mora.

La Comissió provincial celebrà sessió ans d'ahir matí. Després de despatxar varis assumpte de tràmit, acordà reunir-se en el mes d'octubre els dies 5 i 26.

Ha sigut nomenat vis-president de la Comissió mixta de Reclutament de Lleida, el coronel don Vicens Sastre Cortés, jefe de la zona que era d'aquella capital.

Han començat les operacions de la verema en la Conca, de Barbará, quina collita resultarà regular i bona graduació.

Està terminant-se a Amposta la sega de l'arrós.

La collita és de bona qualitat, pero una tercera part més curta que la de l'any passat.

El mercat està encalmat.

La Companyia Reusense de tramvies ha acordat que a partir del dia 3 de l'actual quedi suprimida la circulació dels trens números 2 i 11, que surten: el primer, de l'Arraval de Robuster, a les 10'25, i l'altre, de Salou, a les 11'20.

Aixímateix, i solament en els dies laborables, queden en dita fetxa anul·lades les circulacions dels trens números 12, 36 i 1, que surten: els dos primers, de l'Arraval, a les 15 i 17'05, i l'altre, de Salou, a les 16, els quals circularan solament els diumenges i dies festius. En lloc dels dos primers se restablirà el número 32, que sortia de l'Arrabal a les 16, i que no circularà els diumenges i dies festius.

El jutjat de primera instancia d'aquest partit cita als ignorats hereders d'Antoni Tort Tapió, natural del veïnable de Vilaseca.

S'ens han acostat en aquesta Redacció varis veïns del carrer de Sant Antoni, pregant-nos cridem l'atenció del senyor Inspector d'Higiene sobre un corral que existeix en el número 23 de dit carrer, on s'hi troben emmagatzemats uns munts de porqueria que posen en perill la salut del veïnat.

Després de greu i llarga enfermestat, que durà setmanes, logra el pacient arribar al desitjat període de convalescència, pero li falten forces, la enfermestat ha deixat senyals en el seu cos, la debilitat és la causa, dorm malament, fa males digestions, té mal de cap i no pot desempenyar bé les funcions cerebrals perque es causa, ha perdut la memoria i l'aptitut física per a poder dirigir sos negocis. El malalt lluita i solament troba repós, força als nirvis i en la sang amb l'ús del Xarop d'Hipofosfites Salut. Únic aprovat per la Reial Academia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deyeu fixar-vos si amb tinta vermella se llegeix «Hipofosfites Salut».

Aquest nombre de FOMENT ha passat per la censura militar

Tractament de la **sifilis** per l'aplicació **indolora** del

606

i diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Sense aquesta marca

L'aparell **NO** és un
GRAMÓFON
CATALEGS GRATIS

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

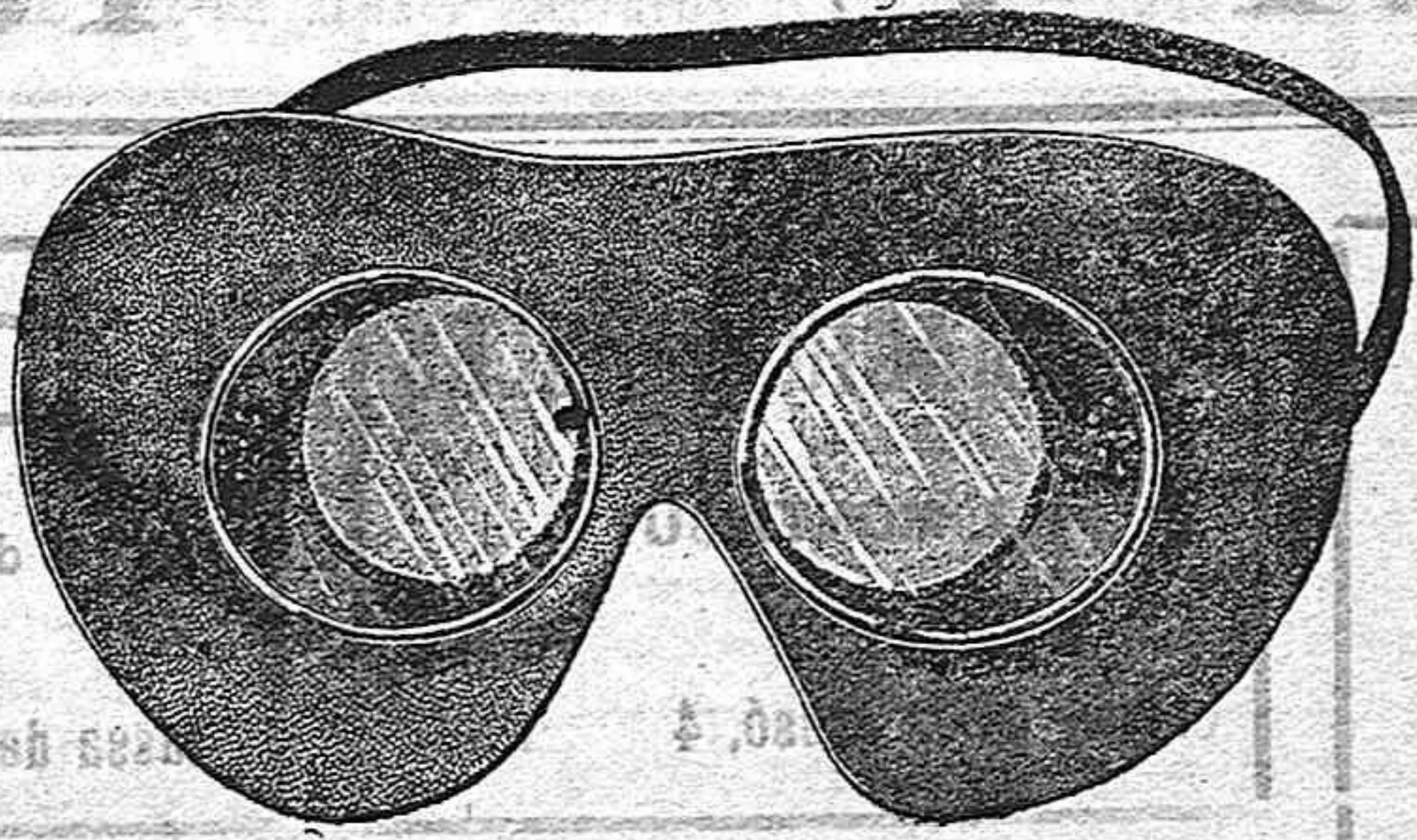
Exit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
 en discs marca **GRAMÓFONO**

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - **REUS**
 Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Desperadors des de 2'90 pe setes.

Basar «LA ALIANZA».-REUS

Secció d'Optica

Grans existències en tota classe d'articles concernents a aquest ram.—Especialitat en el muntatge dels Cristalls prescrits pels senyors Metges oculistes.

PREUS ECONOMICS

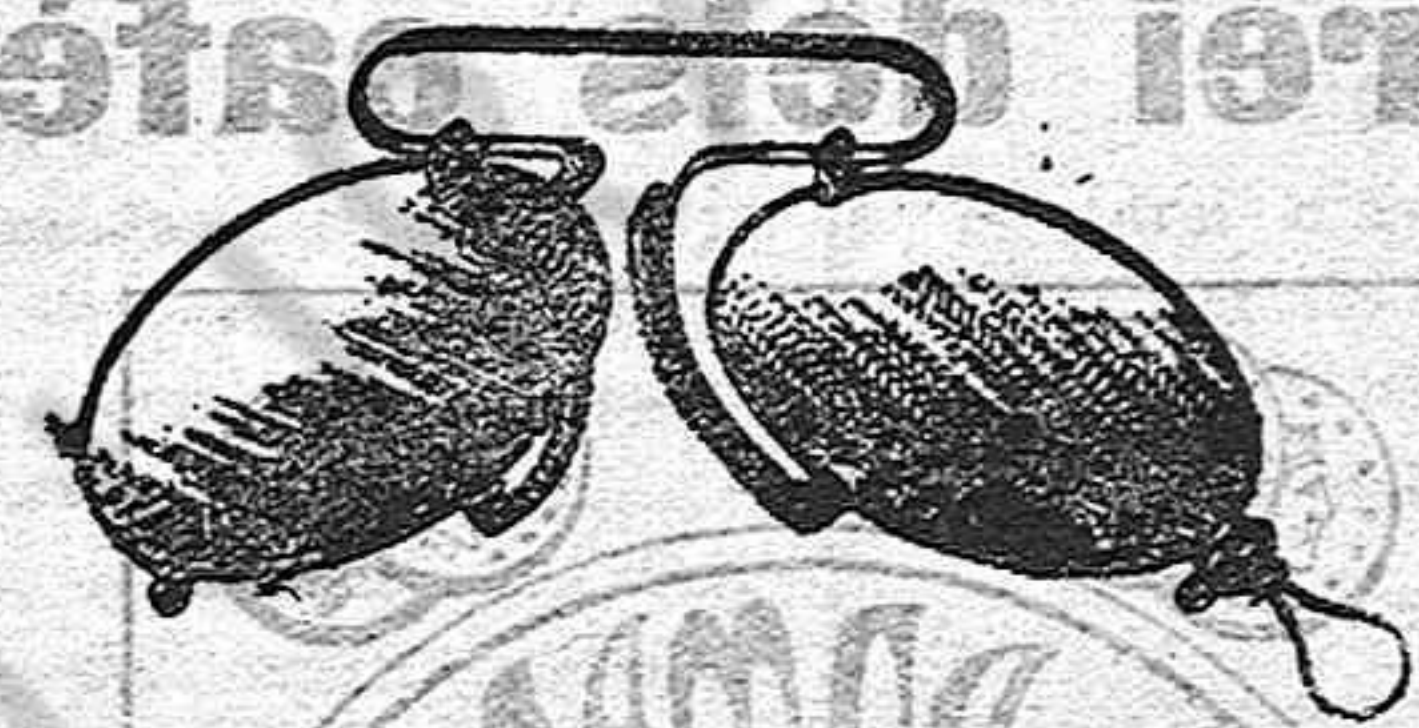
NOTA.—Se fan compostures de totes classes.

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: **Electricista Freixa**

Carrer de Vilá (a) Bou **REUS**

Els progressos que la ÒPTICA ha experimentat des de fa mig segle, ha demostrat que avui és indispensable en tots els ordres baix tots els aspectes: Amb l'auxili d'uns lentes o gafes ben escollits, són milers les persones que que practiquen l'hermós sentit de la vista, en completa normalitat.

No's denen comprar els lentes com un gènere qualsevol, no basta escollir cristalls rutinariament i sense raons científiques. Quantes persones han malgastat sa vista, perjudicant-la en alt grau per no tindre en comte aquests prudents consells!! Sols un examen a conciencia pot donar per resultat trobar uns lentes perfectes, ja que moltes vegades no tenen el mateix grau de refracció els dos ulls.

En conseqüència, aquesta CASA sense perdonar mitjà ha instal·lat en son propi establiment una completa SECCIÓ D'ÒPTICA que li permet assegurar a sa distingida clientela, una extraordinària exactitut en els cristalls prescrits pels senyors Oculistes, amb lo qual, creu prestar un bon servei i al mateix temps omplen un buit fa temps notat en aquesta ciutat.

S'expedeix el verdader cristall de roca del Brasil i es garantitza sa autenticitat per mitjà d'aparells especials. Cristalls de totes classes, montures d'or, xapat, níquel i ser.

Se fan ademés, tota classe de compostures pertencients a dit ram.

JOSEP PUJOL.-Cirurgià

Especialista en la curació de les hermes (trencats) amb 30 anys de practica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

«LA CRUZ ROJA» (CASA FUNDADA EN 1896) **MONTEROLS, 16**
 (Al costat del fabricant de garres D. Isidro Pens)

MAGATZEMS GISBERT
 Plaça Constitució, 1

Interessa a tothom el visitar les importants seccions de troços, teixits, bordats, entredós, puntilles i la de confeccions, de tan favorecuts MAGATZEMS, on per molt poc preu s'hi poden adquirir verdaderes gangues.

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS

DON'TS PER LA JUNTA SINDI'AL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE CO.MERC DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 d/l.	operacions diner	
Idem xequé.		
Paris idem.		
Berlin idem.		
Marsella vista.		
Hamburg vista.		

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Operacions
440	Gas Reusense.	250
540	Industrial Harinera.	500
650	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electrica Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
575	Institut P. Mata.	500
150	Fmpresa Hidrofórica 369'50	
520	Obligacions Manicomio Reusense.	500
	Carburos de Teruel	500
90	Pantán de Riudecanyes.	50

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m	
» Vilafranca; » 9'38	
» 7'25 » » 9'23 e	
» 8'49 » » 13'27 m	
» 14'13 » » 17'42 c	
» 17'16 » Vilanova; » 21'44 d	
» Vilafranca » 20'37	
» 21'25 » » 23'28 e	

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m	
» 8'33 » » 10'36 r	
» 9'20 » » 12'47 c	
» 13'00 » » 16'15 o	
» 15'23 » » 19'24 m	
» 19'49 » » 21'53 e	

DE REUS A TARRAGONA

» 9'57 » » 10'30 m	
» 12'54 » » 13'27	
» 14'30 » » 15'05 m	
» 18'08 » » 18'35 c	
» 20'50 » » 21'34 m	

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 arriba 8'10 c	
» 12'17 » » 12'53 m	
» 16'36 » » 17'14 m	
» 19'25 » » 20'03 m	

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'15 m	
» 10'41 » 11'19 » 11'48 r	
» 13'17 » 14'24 » 14'58 c	
» 16'30 » 18'57 » 19'47 m	
» 19'49 » 21'11 » 21'47 m	
» 22'01 » » 23'05 e	

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 arriba 7'17 e	
» 6'30 surt 7'42 » 8'39 m	
» 7'01 » 8'43 » 10'19 m	
» 12'17 » 13'11 » 14'03 e	
» 17'27 » 19'12 » 20'59 m	
» 20'14 » 20'48 » 21'09 m	

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 arriba 11'22 e	
» 13'35 » » 20'05 m	
» 17'59 » » 22'03 m	
» 20'30 » » 0'22 m	

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 arriba 9'46 m	
» 8'29 » » 12'20 m	
» 11'56 » » 20'17	
» 15 » » 17'58 e	

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regirà des del dia 12 de setembre de 1917

Sortides de Reus | Sortides de Salou
 (Arraval Robuster)

Tren n.º 24 a les 7.50	Tren n.º 25 a les 9.20
» 2 » 10.2 » 11 » 11.20	
» 12 » 15. » 1 » 16. »	
» 26 » 17.05 » 23 » 18.44	

Els diumenges i dies festius s'expediran bitllets d'anada i tornada a 60 cèntims per a tots els trens del dia de la expedició.

LÍNIA DE VALENCIA

Sorten de Salou per a Valencia

6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia

4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Aparells i Discs PATHE

Nous discs dels célebres artistes: TITTO SCHIPA, MARIA GALVANI, G. BARDI, ELVINO VENTURA, SCAMPINI
 Gran assortit en cuplets cantats per les artistes: AMALIA MOLINA, BELLA NINON, OLIMPIA D'AVIGNI, LA TEMPRANICA, LA PRECIOSILLA

Dipòsit a Reus: **MAGATZEMS GISBERT**

Plaça Constitució, 1 **REUS**
 (Al costat de la casa Boñill)

Gran Servei de Carruatges

De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES	
MONTOIG	REUS
5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:
 A Montroig, Casa Sabaté.
 A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

BAR AMERICANO

ESMERAT SERVEI

La sens rival Horchata Valenciana
 EXQUISIT CAFE PAMPA

VENDA
 Se vendrà en bones condicions una llibreria i tenda de periòdics situada en un punt cèntric d'aquesta ciutat.
 Informaran en aquesta impremta.

Pasteleria de Bernardí Mas
 (Antiga Casa Montserrat) Galanes, 18
 Dolços-Confits-Licors-Comestibles
 IMP. SANJUÁN - REUS

EICAS ME2 SENZILL DE TOS;

el refredat més simple, qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc. són ben sovint el resultat de catàrros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a 1 pesseta: de 50 paquets a 3'65 pessetes: de 100 paquets a 7 pessetes,

UN PAQUET SOLT 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA

Arraval de Santa Agna, número 80

REUS

El rei dels cafès

Linea garantida

Aroma concentrat

AGENTE EXCLUSIVO PARA LA VENTA EN ESPAÑA
ROMÁN MARIMÓN 6º PLAZA CATALUNA 7
REUS

El més agradable

LES PERSONES DE BON PALADAR PRENEN EL CAFÉ "PAMPA"

DISPONIBLE

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 **REUS**

DROGUERIA

de **H. MARINÉ**

Plaza de Prim **REUS**

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRICO VIDAL

Carrer del Galló, 4 **REUS**

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 **REUS**

L'Hidràulica Reusense

de **EMILI AULÉS**

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Rjodoms **REUS**

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc.)

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de

MANUEL GIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 **REUS**

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 **REUS**

DISPONIBLE

DISPONIBLE

EXPOSICIÓN DE 1911

REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS **REUS**

TARIFES

per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (A 2248 i A 3453) **BARCELONA**

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inenvenenats

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1. — **REUS**

Esteve Massagué

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENS, 8, 3.º **REUS**

En 1ª plana	En tercera plana				En 4ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 cmts. d'altura. De 3 a 5 » » Per cada centímetre més	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75	5'00 7'00 1'00	10'00 14'00 1'50

Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi

Els remittents, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

AVÍS.—S'admeten anuncis mortuoris fins a les 11 de la nit.